

ÄRENDELISTA

STYRELSEN 27.03.2020

Kallelse till sammanträde fredagen den 27 mars 2020 kl. 12.00 i styrelserummet.

Paragraf	Ärende
14	Sammankallande och beslutsförhet
15	Justering av protokoll
16	Föredragningslistans godkännande
17	Bokslut 2019
18	Landskapsrevisionens berättelse över effektivitetsrevisionen, ÅHS genmäle
19	Delgivning

OBS! Vänligen meddela Anita Husell-Karlström, tel. 538 412 eller e-post:
anita.husell-karlstrom@ahs.ax om du inte kan delta i styrelsemötet.

Annette Holmberg-Jansson
Ordförande

PROTOKOLL

Nr 3 /2020

Datum	fredagen den 27 mars 2020	
Paragraf nr	Paragraf nr 14-19	
Plats och tid	Styrelserummet kl. 12.00-13.58	
Beslutande	Annette Holmberg-Jansson Ingrid Zetterman Carina Aaltonen Runar Karlsson Tomas Blomberg Runa-Lisa Jansson	ordförande vice ordförande ledamot ledamot ledamot ersättare
Frånvarande	Ingvar Björling	ledamot
Föredragande	Jeanette Pajunen	hälso- och sjukvårdsdirektör
Övriga närvarande	Olli-Pekka Lehtonen Ulrika Österlund	chefläkare ekonomichef
Protokollförare	Anita Husell-Karlström	förvaltningssekreterare
Protokolljustering	Protokollet förklaras justerat direkt efter mötet.	
Protokolljusterare	Tomas Blomberg	
Annette Holmberg-Jansson ordförande	Jeanette Pajunen hälso- och sjukvårdsdirektör	

SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 14 FÖRSLAG: Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

JUSTERING AV PROTOKOLL

§ 15 FÖRSLAG: Protokoll förklaras justerat när det har undertecknats av mötets ordförande och en på mötet utsedd protokolljusterare samt kontrasignerats av föredragande.

BESLUT: Beslöt utse Tomas Blomberg till protokolljusterare.

FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

§ 16 FÖRSLAG: Beslutar att föredragningslistan godkänns.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

§ 17

BOKSLUT 2019

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Beredare: Ekonomichef Ulrika Österlund

Enligt reglemente skall bokslut och verksamhetsberättelse godkännas av styrelsen. Bokslutsuppgifterna skall lämnas till landskapsregeringen enligt överenskommen tidsplan.

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019 inkl TB	Bokslut 2019	Avvikelse Ack mot Budget
INTÄKTER TOTALT	-8 151 011	-8 773 860	-7 998 000	-7 899 674	-98 326
PERSONALKOSTNADER	51 518 971	52 010 801	52 796 000	53 372 352	-576 352
INTERN HYRA FV	66 150	6 348 514	6 583 000	6 581 614	1 386
ÖVR KÖPTA TJÄNSTER	12 388 608	13 043 494	13 412 600	13 419 583	-6 983
MATERIAL	8 973 490	8 058 157	8 176 400	8 368 058	-191 658
INVENTARIER & ANSKAFFN.	806 784	912 945	743 000	925 306	-182 306
ÖVRIGA KOSTNADER	348 283	472 353	154 000	339 861	-185 861
EXTERN VÅRD UTANFÖR ÅLAND	9 116 399	9 348 696	9 450 000	9 900 068	-450 068
AVSKRIVNINGAR	3 838 384	1 669 523	1 870 000	1 863 565	6 435
DRIFTSKOSTNADER	87 057 069	91 864 483	93 185 000	94 770 407	-1 585 407
DRIFTSRESERVERING	0	-1 000 000			
NETTOKOSTNADER	78 906 058	82 090 623	85 187 000	86 870 733	-1 683 733

De totala nettokostnaderna uppgår till 86,9 miljoner euro, budget 2019 ligger på 85,2 miljoner euro och det totala underskottet uppgår därmed till 1,7 miljoner euro.

Den totala intäktsbudgeten för 2019 uppgick till totalt 8,0 miljoner euro. Av det var 7,6 miljoner euro enligt intäktsram och 0,4 euro tilläggsbudget 3. Utfallet blev 7,9 miljoner euro. Intäkterna lämnade ett underskott på totalt 0,1 miljoner euro. Underskottet härrör sig främst från lägre erhållna ersättningar än budgeterat.

Den totala driftskostnadsbudgeten inklusive avskrivningar uppgick till totalt 93,2 miljoner euro. Av det var 91,6 miljoner euro enligt grundbudget, -0,4 miljoner euro tilläggsbudget 1, 16 000 euro tilläggsbudget 2 och 1,9 miljoner euro tilläggsbudget 3. Driftsbudgeten lämnade ett underskott på totalt 1,6 miljoner euro. Underskottet härrör sig främst från följande poster:

- *Personalkostnader 0,6 miljoner euro*
 - Den största bidragande orsaken till underskottet är en ökad kostnad för löneperiodiseringen. Denna innehåller en uppbokad kostnad för intjänad semester, semesterpenning och komptimmar. Kostnaden ökar tillfälligt 2019 p.g.a. förändringar i konkurrenskraftsavtalet vilket innebär att ÅHS under nästa år betalar ut full semesterpenning (0,5 miljoner euro) samt en effekt av arbetsvärderingen (0,1 miljon euro). Denna post budgeteras till 0 enligt övergripande riktlinjer inom LR.

§ 17 BOKSLUT 2019 (forts.)

- Budgeteringen för de ökningar i lönerna som kommer från den arbetsvärdering som gjordes 2018 var utmanande och vi kan även se att det hade en större effekt på vikarielöner och övriga ersättningar än budgeterat.

- *Material* 0,2 miljoner euro
 - Sterilt vårdmaterial har ökat under de senaste två åren och detta beror på en ökning i användning av engångsmaterial enligt gällande hygienkrav.
 - Hemvårdsmaterialet har haft en stigande kostnadstrend under de senaste fem åren. Denna ökning härrör sig från en åldrande befolkning samt att den medicintekniska utvecklingen möjliggjort förbättrade hjälpmedel i diabetesvården.

- *Inventarier & anskaffn.* 0,2 miljoner euro
 - Kostnaderna för hälso- och sjukvårdsutrustning har stigit under de senaste åren pga av branschens utveckling.

- *Övriga kostnader* 0,2 miljoner euro
 - Kostnader för kreditförluster och förändring i lager.

- *Extern Vård utanför Åland* 0,5 miljoner euro
 - Kostnaderna varierar stort mellan åren och är därmed ett mycket utmanade anslag att budgetera.

Investeringskostnaden uppgick till 1,17 miljoner euro. År 2019 i TB1 erhöles 350 000 euro i investeringsanslag för en tandläkarbil. Investeringsanslag på 7,36 miljoner euro från tidigare år överförs till investeringsbudgeten år 2020.

Bilagor: Bilaga ÅHS Bokslut 2019

FÖRSLAG: Styrelsen beslutar godkänna Ålands hälso- och sjukvårds bokslut för år 2019. Bokslutsuppgifterna överlämnas till landskapsregeringen.

BESLUT: Styrelsen beslöt godkänna Ålands hälso- och sjukvårds bokslut för år 2019. Bokslutsuppgifterna överlämnas till landskapsregeringen.

§ 18

LANDSKAPSREVISIONENS BERÄTTELSE ÖVER EFFEKTIVITETSREVISIONEN, ÅHS GENMÅLE

Beredare: ekonomichef Ulrika Österlund
Personalchef Terese Åsgård
Chefläkare Olli-Pekka Lehtonen
Vik. vårdchef Leea Söderström
T.f. Teknisk chef Stefan Sundberg

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Landskapsrevisionens granskning sker i form av årlig revision och effektivitetsrevision. Effektivitetsrevisionen har till syfte att bedöma om budgetmedlen har använts i enlighet med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet. Granskningen ska främja en sådan utveckling att landskapet med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser.

Under 2019 har följande områden inom ÅHS granskats och för de granskade områdena har följande rekommendationer givits.

- Effektivitetsrevision av bokslutsprocessen inom ÅHS - BDO Auditor 10.4.2019
- Effektivitetsrevision av ekonomi- och löneprocesser inom ÅHS -BDO Auditor 28.10.2019
- Effektivitetsrevision av övertidsutbetalningar inom ÅHS - BDO Auditor 28.10.2019
- Effektivitetsrevision av tekniska enheten inom ÅHS - BDO Auditor 27.12.2019
- Effektivitetsrevision av sekreterarenheten inom ÅHS - BDO Auditor 27.12.2019

Effektivitetsrevision av bokslutsprocessen inom ÅHS

Rekommendation bokslutsprocessen - framöver uppgör bokslutsspecifikationer som bekräftar bokslutet för alla balanskonton.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Balansspecifikationerna har förbättrats till Bokslut 2019 och lagras numer elektroniskt*
- *Det finns ett fåtal konton som ännu behöver förbättras*

Rekommendation - ökade resurser på avstämning av de olika systemen samt uppgör en intern process för uppgörande av bokslut.

§ 18

LANDSKAPSREVISIONENS BERÄTTELSE ÖVER EFFEKTIVITETSREVISIONEN, ÅHS GENMÅLE (forts.)

ÅHS planerade åtgärder:

- *Ekonomiavdelningen jobbar med avstämningsrutinerna men ännu finns utvecklingsarbete kvar främst gällande kundreskontravstämningen och löner.*
- *En intern bokslutsprocess påbörjades vid bokslut 2019, denna innehåller datum, aktivitet och ansvariga personer. Processen utvecklas under 2020.*

Rekommendation - Som en del av den interna kontrollen anser vi också att styrelsen för ÅHS bör överväga ifall ÅHS borde ha en oberoende intern revision årligen av bokslutet för att bekräfta kvaliteten av bokslutet.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Mycket av rutinerna gällande upprättande av bokslut och tillhörande material har förbättrats under 2019. Vi anser att det är tillräckligt med den årligen revision som LR gör årligen gällande ÅHS bokslut.*

Rekommendation – ändra redovisnings sättet av landskapsfinansieringen för att ge en rätt och riktig bild av ÅHS ekonomiska ställning.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Detta har ekonomiavdelningen inte hunnit titta närmare på, arbetet behöver göras i samarbete med LR.*

Rekommendation - upprättande av en finansieringsanalys och noter i enlighet med bokföringsförordningen. Detta skulle förbättra givande av en rättvisande bild av ÅHS verksamhet.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Gällande finansieringsanalysen bör bokföringen av underskottet utredas först*
- *Noterna är genomgångna och förbättrade i bokslut 2019*

Effektivitetsrevision av ekonomi- och löneprocesser inom ÅHS

Rekommendation - göra upp processbeskrivningar och skriftliga direktiv gällande ekonomiprocesserna och kontrollera att dessa efterföljs.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Det finns vissa manualer på avdelningen gällande arbetsmoment men inga direkta arbetsprocessbeskrivningar*
- *Detta är en resursfråga, processen gällande fakturering och ersättningshandläggning bör prioriteras.*

§ 18

LANDSKAPSREVISIONENS BERÄTTELSE ÖVER EFFEKTIVITETSREVISIONEN, ÅHS GENMÅLE (forts.)

Rekommendation - centralisering av faktureringsrutinen till ekonomikontoret, samt att man kunde utreda huruvida faktureringsmaterialet kunde sändas vidare för postning elektroniskt.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Kartläggning av processer och system gällande faktureringen har påbörjats under 2019 iom VIS projektet. Kartläggningen har hittills fyllt syftet att ta fram grundkrav för VIS systemet men bör kartläggas mer specifikt för att ge ordentlig grund för åtgärder och införande av nya rutiner och implementering av förnyat faktureringsystem.*

Rekommendation - nedtecknad process för att säkerställa att samtliga besök och kostnader gällande fullkostnader faktureras.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Se ovanstående kommentar*

Rekommendation - öka medvetenheten inom ÅHS gällande kontosättningen /kontoinnehåll/budgetuppföljning.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Kontinuerligt arbete pågår på ekonomiavdelningen där man har löpande kontakt med verksamheten gällande fakturor och dess kontering.*
- *Under året har det funnits en ökad dialog gällande den ekonomiska uppföljningen.*
- *Vid genomgångar av resultatet 2019 träffade ekonomichef och delar av ledningsgruppen de största klinikerna för grundliga genomgångar. Detta medförde ökad medvetenhet och förståelse.*
- *Budgeteringsprocessen kommer att decentraliseras och detta kommer att medföra en ökad kunskap.*

Rekommendation - Avstämningsrutiner bör utvecklas och man bör vara medveten om alla balanskontons innehåll.

ÅHS planerade åtgärder:

- *En avstämningsrutin på årsnivå finns men behöver utvecklas att omfatta månads och kvartalsrutiner.*

§ 18

LANDSKAPSREVISIONENS BERÄTTELSE ÖVER EFFEKTIVITETSREVISIONEN, ÅHS GENMÅLE (forts.)

Rekommendation - ett system för mätande av effektivitet och produktivitet inom ÅHS.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Vi arbetar med att utveckla enhetspriser på ÅHS och arbetet påbörjas genom att börja fördela kostnader i budgetarbetet gällande 2021.*

Rekommendation - processbeskrivningar och skriftliga direktiv gällande löneräkningen och kontrollera att de efterföljs.

Rekommendation - minimera möjliga manuella arbetsskeden i lönehanteringen eftersom dessa utgör en risk. Handskrivna underlag kan också tolkas felaktigt.

Rekommendation - Vi anser att löneräkningens verksamhetskedja bör brytas, så att de som räknar löner inte kan ändra löntagarens grunduppgifter.

Rekommendation - Som en del av den interna kontrollen borde man få en kontrollista på uppdaterade löner under året. Man borde även kunna få en kontrollista på personalens behörigheter samt logglistor för att säkerställa att uppdateringen av löne- och personalrelaterade uppgifter inte missbrukas.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Implementering av ett nytt personal- och löneadministrativt system, UBW, pågår. Det nya systemet tas i bruk 1.1.2021. Landskapsregeringen och ÅHS samarbetar kring implementeringen av systemet. Arbetsprocesser och rutiner förändras och inom ramen för implementering kommer manualer för löneräkningens rutiner att tas fram.*
- *De manuella arbetsskedena kommer att minska eftersom systemet medför att de väsentligaste processerna inom personal- och löneadministrationen digitaliseras. Dessa är:*
 - *Anställningar görs digitalt. (Detta görs redan nu i befintligt program PR.)*
 - *Ansökningar och beslut om frånvaro görs digitalt. Undantag för sjukfrånvaro och frånvaro för vård av sjukt barn för vilka det bedöms att det är smidigast att fortsätta med manuell registrering.*
 - *Löntagaren registrerar själv sina grunduppgifter som namn, adress, bankkonto samt ändringar i dessa.*
 - *Digital överföring från Titania till UBW av arbetstid som berättigar till arbetstidsersättningar.*
 - *Ansökan och beslut om tjänsteresor samt reseräkningar digitaliseras.*
- *I samband med i brukatagande av UBW planerar löneavdelningen att införa en ny rutin som innebär att löneredovisningschefen gör stickprovskontroller över uppdaterade löner. Möjligheten till kontroll av loggar förbättras och en ny struktur för användarnas rättigheter och behörigheter byggs upp.*

§ 18

LANDSKAPSREVISIONENS BERÄTTELSE ÖVER EFFEKTIVITETSREVISIONEN, ÅHS GENMÅLE (forts.)

- *ÅHS förstår syftet med rekommendationen om att löneräkningens verksamhetskedja bör brytas men bedömer att nackdelarna är fler än fördelarna med en sådan rutin. ÅHS har efterhört hur löneräkningens verksamhetskedja fungerar vid landskapsregeringen löneenhet vilken sköter löneräkning och -utbetalning för de övriga myndigheterna inom landskapsförvaltningen. En del av landskapsregeringens och ÅHS:s gemensamma arbete kring det nya personal- och löneadministrativa systemet är att förenhetliga rutiner och processer så långt det är möjligt. Det torde därför vara lämpligt att revisorernas rekommendation om att löneräkningens verksamhetskedja bör brytas tas till övervägande i det sammanhanget.*

Effektivitetsrevision av overtidsutbetalningar inom ÅHS

Rekommendation - undersöker möjligheterna för mer samarbete över enhetsgränserna. Eventuellt kunde man utreda huruvida en vikariepool kunde vara ett alternativ.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Tillsätta en koordinator som koordinerar patienter till rätt vårdnivå och var det finns lämpliga utrymmen. Till uppgifter ingår också att koordinera och flytta personal till där behovet är som störst.*
- *Vi undersöker möjligheten att införa vårdtyngdsmätning.*
- *Diskussioner angående samarbete över avdelningsgränser förs på avdelningsskötarmöten.*
- *Fortsätta kartläggningen av en poolfunktion.*
- *ÅHS har identifierat samarbetet över klinikgränserna som ett viktigt utvecklingsområde. Detta även för att kunna begränsa overtid och fylla arbetstidslagstiftningens krav. Olika specialiteters kompetenskrav gör det dock svårt att använda specialistläkare - ofta även sjukskötare - på andra är sina egna specialiteter. Om angeläget behov finns, kan specialistläkare i specialsjukvården arbeta på jouren och primärvården, i Finland finns dock skilda specialiteter för allmänmedicin och akutmedicin. ÅHS har inlett projektet "primärpsykiatri" för att kunna bättre utnyttja kompetensen och arbetskapaciteten mellan psykiatri och primärvården, men detta är planerat vara operativt först hösten 2020.*

§ 18

LANDSKAPSREVISIONENS BERÄTTELSE ÖVER EFFEKTIVITETSREVISIONEN, ÅHS GENMÅLE (forts.)

Rekommendation - Man borde göra förmännen medvetna om kostnaderna som komplidigheterna medför.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Se kommentaren ovan*

Rekommendation - Speciellt på avdelningarna borde man gå igenom sina arbetsätt och metoder, för att få dem mer ändamålsenliga och därmed också mer tidseffektiva.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Avdelningsskötarna får i uppdrag tillsammans med medarbetarna att gå genom sitt arbetsätt och metoder för att få dem mer ändamålsenliga och tidseffektiva. Konkreta lösningar redovisas till överskötarna.*

Effektivitetsrevision av tekniska enheten

Rekommenderar - att fastighetsverket tydligt kommunicerar till ÅHS hur internhyran bestäms och redogör för vilka möjligheter ÅHS har att genom egna effektiviseringsåtgärder påverka hyran. Vi anser att det borde skapas incitament för ÅHS att sänka sina fastighetsrelaterade driftskostnader för att få en lägre intern hyreskostnad. ÅHS kunde gärna få ta del av den kostnadsuppföljning som fastighetsverket gör för att på så sätt kunna följa med hur den egna resursanvändningen utvecklar sig. I dagsläget görs ingen sådan uppföljning av ÅHS.

ÅHS planerade åtgärder:

- *ÅHS och fastighetsverket har ett gemensamt ansvar. Initialt har det varit svårt att kostnadsmissigt se vilka effektiviseringsvinster som åtgärden medfört. De konkreta effektiviseringsvinsterna finns sannolikt i det övergripande planeringsarbetet som ska säkerställa att ÅHS fortsättningsvis har ändamålsenliga lokaler för hälso- och sjukvård.*

Rekommendation - poängterar vikten i att ha en transparent prissättning.

ÅHS planerade åtgärder:

- *ÅHS gör skriftliga beställningar till FV som sedan beskrivs i en offert från FV som ÅHS tar ställning till.*

§ 18

LANDSKAPSREVISIONENS BERÄTTELSE ÖVER EFFEKTIVITETSREVISIONEN, ÅHS GENMÅLE (forts.)

Rekommendation - det är viktigt att man försäkrar sig om att alla som ingår i jourlinjen även i fortsättningen har den kompetens som krävs för att sköta uppgifter både gällande fastigheterna och sjukteknisk utrustning.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Det är viktigt att den sjukhusrelaterade verksamheten inom tekniska sidan fortsättningsvis har en säkerställd jourberedskap. En möjlig lösning är att ÅHS tekniska enhets tekniska avdelning fortsätter sitt samarbete med fastighetsverket med gemensam jourberedskap. OBS! Viktigt att även fastighetsverkets personal besitter tillräcklig kunskap för att säkerställa den sjukhustekniska jourberedskapen. Här klarläggs en betydande nackdel i att personalstyrkan delades upp den 1 januari 2018. Den kritiska massan räcker inte riktigt till på vardera sida.*

Rekommendation -Administrationen och servicen av den medicin- och sjukhustekniska utrustningen är ändamålsenligt ordnade. Den utrustning som inte redan finns i underhålls- och administrationsverktyget Medusa kommer snart att överföras till systemet.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Vi ser att medicin- och sjukhustekniska underhållet och utrustningen ökar i arbete och betydelse på ÅHS. Här ser tekniska enheten att den planerade utvecklingen kommer att medföra behov av resurstillförsel.*

Effektivitetsrevision av sekreterarenheten inom ÅHS

Rekommendation – arkivplan upprättas

Rekommendation – utreda hur utlämningen av journalkopior kunde förenklas.

Rekommendation – utarbeta skriftliga arbetsbeskrivningar för de olika tjänsterna för att öka tydligheten.

ÅHS planerade åtgärder:

- *Styrgruppen på ÅHS upphandlingsprojekt för det nya vårdinformationssystemet har den 11.3.2020 fattat beslut att i planeringen ingår, att det nya systemet måste kunna anslutas till Kanta. ÅHS är ändå medveten att på Åland behövs det skilt lagstiftningsarbete för att Åland kunde ansluta sig till det nationella elektroniska journalarkivet (ÅLR 2019/9754 8 S3).*

§ 18

**LANDSKAPSREVISIONENS BERÄTTELSE ÖVER EFFEKTIVITETSREVISIONEN,
ÅHS GENMÄLE**

- *ÅHS ska lämna journalkopior från journalarkivet med början vecka 18/2020 på så sätt att den utbildade personen inom hälso- och sjukvård som behövs för att besluta på överlåtelsestillståndet (2007:88 14 §) är endast chefläkare . Således, ger han tillståndet över hela ÅHS, som i juridisk mening har endast ett enda journalarkiv (2011:114 16§). Detta förenklar processen och förmodligen ökar effektiviteten.*
- *ÅHS har under 2017 lämnat in ett förslag på arkivbildningsplan till Landskapsarkivet.*

Bilagor:

Landskapsrevisionens berättelse över effektivitetsrevisionen år 2019

FÖRSLAG: Föreslår att styrelsen avger ovanstående genmäle med anledning av effektivitetsrevisionen 2019.

BESLUT: Beslöt avger ovanstående genmäle med anledning av effektivitetsrevisionen 2019.

§ 19 DELGIVNING

FÖRSLAG: Styrelsen antecknar nedanstående delgivningar till kännedom:

Muntlig delgivning angående Covid-19 – chefläkaren

BESLUT: Styrelsen antecknade informationen till kännedom.